

عربی

پایه هفتم

دوره اول متوسطه

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب : عربی پایه هفتم دوره اول متوسطه - ۱۱۴/۱

سرگروه تألیف : عادل اشکبوس

مؤلفان : عادل اشکبوس ، محی الدین بهرام محمدیان ، حبیب تقوایی ، علی جان بزرگی ، علی چراغی ،

اباذر عجاجی ، حمیدرضا کفّاش، عبدالله یزدانی و فاطمه یوسف نژاد

شورای برنامه‌ریزی درسی عربی : سعید آقاپور، عبدالعلی آل بویه لنگرودی، عادل اشکبوس، پانته آمیرباشایی،

بروین باسحا، احمد برادری، محی الدین بهرام محمدیان، حبیب تقوایی، علی جان بزرگی، علی چراغی، حسن حیدری،

علی اکبر روشندل، محمد سیفی، هاجر صداقت مهر، اباذر عجاجی، سکینه فتاحی زاده،

غلامحسین کسرای، حمیدرضا کفّاش، عبدالله یزدانی و فاطمه یوسف نژاد

ویراستار : محمد کاظم بهنیا

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی-ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۹۲۶۶-۸۸۳۰، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سید احمد حسینی

مدیر هنری : مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک، طراح جلد و صفحه‌آرا : محمد مهدی ذبیحی فرد

عکاسان : عادل اشکبوس، محمد مهدی ذبیحی فرد و محمد عباسی

تصویرگر : مهدی دشتی، صادق صندوقی

حروفچین : عادل اشکبوس ، فاطمه باقری مهر

آماده‌سازی خبر : زینت بهشتی شیرازی

امور فنی رایانه‌ای : حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب پور

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

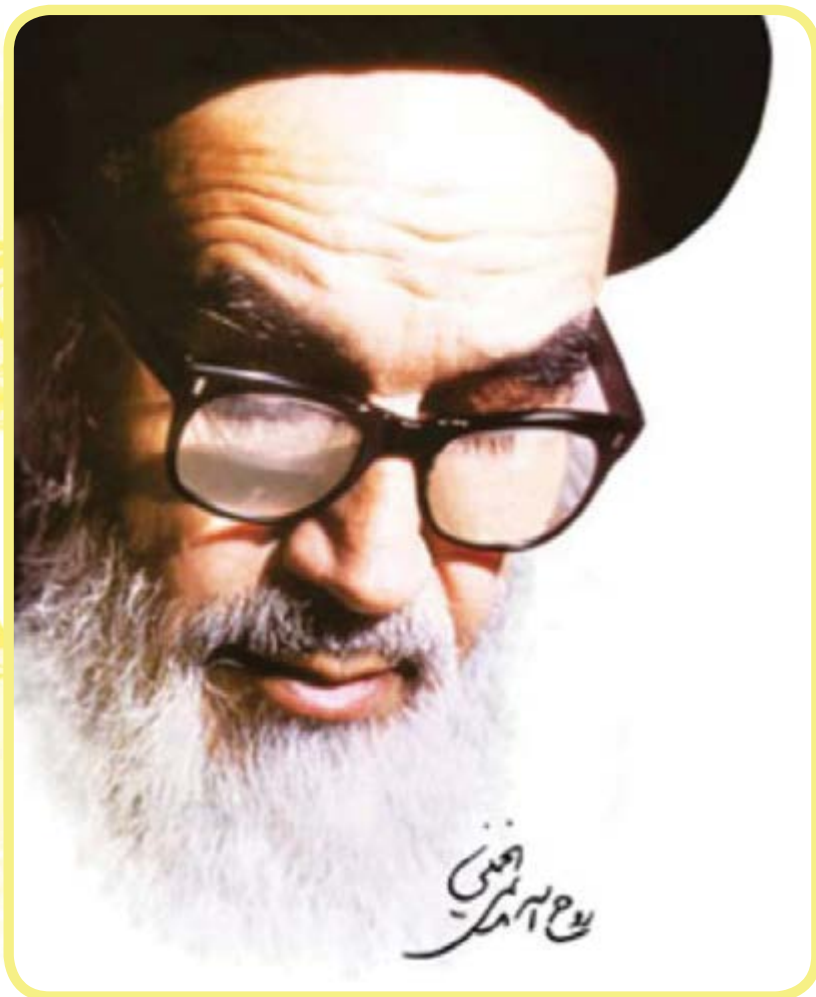
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دوم ۱۳۹۳

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۷۸-۶ - ISBN 978-964-05-2178-6

لغت عربی از ماست. لغت عربی لغت اسلام است.
امام خمینی (رحمة الله عليه)

١	-----	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
٢	-----	الْقِسْمُ الْأَوَّلُ (قِيَمَةُ الْعِلْمِ)
٦	-----	الْقِسْمُ الثَّانِي (نورُ الْكَلَامِ)
١٠	-----	الْقِسْمُ الثَّلَاثُ (كَنْزُ الْكُنُوزِ)
١٥	-----	الدَّرْسُ الثَّانِي
١٦	-----	الْقِسْمُ الْأَوَّلُ (جَوَاهِرُ الْكَلَامِ)
٢٠	-----	الْقِسْمُ الثَّانِي (كُنُوزُ الْحِكْمِ)
٢٤	-----	الْقِسْمُ الثَّلَاثُ (كَنْزُ النَّصِيحَةِ)
٢٧	-----	الدَّرْسُ الثَّلَاثُ
٢٨	-----	الْقِسْمُ الْأَوَّلُ (الْحِكْمُ النَّافِعَةُ)
٣٢	-----	الْقِسْمُ الثَّانِي (الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ)
٣٧	-----	الدَّرْسُ الرَّابِعُ (حِوَارُ بَيْنَ وَكَلَدَيْنِ)
٤١	-----	الدَّرْسُ الْخَامِسُ (فِي السُّوقِ)
٤٧	-----	الدَّرْسُ السَّادِسُ (الْجَمَلَاتُ الدَّهَبِيَّةُ)
٥٣	-----	الدَّرْسُ السَّابِعُ (حِوَارُ فِى الْأُسْرَةِ)
٥٩	-----	الدَّرْسُ الثَّامِنُ (فِي الْحُدُودِ)
٦٥	-----	الدَّرْسُ التَّاسِعُ (الْأُسْرَةُ النَّاجِحَةُ)
٧١	-----	الدَّرْسُ الْعَاشِرُ (زِينَةُ الْبَاطِنِ)
٧٧	-----	الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ (الْإِخْلَاصُ فِى الْعَمَلِ)
٨١	-----	الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ (الْأَيَّامُ وَ الْفُصُولُ وَ الْأَلْوَانُ)
٨٨	-----	الْمُعْجَمُ

سخنی با دبیران عربی و گروه‌های آموزشی

برای تدریس این کتاب باید دوره آموزشی ضمن خدمت را گذرانده باشید؛ چنانچه به هر دلیل موفق به گذراندن این دوره نشده‌اید؛ لازم است کتاب راهنمای تدریس معلم را تهیه کنید. فایل پی دی اف کتاب معلم در وبگاه گروه عربی قرار دارد.

خدای را سپاس که به ما توفیق داد تا با نگارش این کتاب به نوجوانان کشور عزیزمان خدمتی فرهنگی کرده باشیم.

این کتاب نخستین کتاب عربی از مجموعه کتاب‌های دوره اول متوسطه می‌باشد که تدوین آن بر اساس تغییر نظام آموزشی صورت گرفته است. شورای تألیف، یک تیم نه نفره شامل استادان دانشگاه و معلمان بوده است. کتاب حاضر براساس نظرات دبیران و گروه‌های آموزشی بازنگری شده است.

رویکرد راهنمای برنامه درسی عربی «پرورش مهارت‌های زبانی به منظور تقویت فهم متون دینی و کمک به زبان و ادبیات فارسی» است. شیوه کتاب، متن محوری است. انتظار می‌رود دانش‌آموز بتواند در پایان نیمسال اول تحصیلی، برخی عبارات و در پایان نیمسال دوم متون ساده عربی را درست بخواند و معنای آنها را بفهمد. در این کتاب حدود ۴۰۰ کلمه ساده و دشوار به کار رفته است که مجدداً در پایه‌های بعدی تکرار می‌شوند. هرچند این کتاب، قاعده محور نیست؛ اما در بیشتر درس‌های کتاب، نکاتی تحت عنوان «بدانیم» آمده که هدف آن کمک به فهم بهتر متن و عبارت است. آنچه در بخش «بدانیم» آمده به منظور فهم معنای جملات است. فراگیر، قاعده را می‌خواند تا بتواند به کمک آن درست بخواند، درست بشنود و درست ترجمه کند. هدف اصلی، درست خواندن، فهمیدن و ترجمه است. در واقع قواعد در خدمت فهم عبارت و متن است و این موضوع در بارم‌بندی امتحانات نیز لحاظ شده است.

عبارات در نیمه اول کتاب، ساده و کوتاه‌اند و این طبیعی است؛ زیرا فراگیر در ابتدای کار است. اما در نیمه دوم، علاوه بر عبارات ساده، متون کوتاه مکالمه و داستان نیز آمده است. در این کتاب، مکالمه نیز اهمیتی دارد؛ مکالمه به درس عربی جذابیت می‌بخشد؛ آن را زبانی پویا و کاربردی نشان می‌دهد و موجب تقویت آموزش نیز می‌گردد؛ زیرا مکالمه بستر واقعی یادگیری هر زبانی است. زبان عربی، زبان نخست جهان اسلام و یکی از زبان‌های بین‌المللی است؛ لذا در این کتاب به این امر مهم نیز پرداخته شده است.

روخوانی در کتاب‌های جدید، اهمیّت ویژه‌ای دارد. دانش‌آموز باید بتواند درست بخواند و بفهمد تا درست

ترجمه کند.

این کتاب در دوازده درس تنظیم شده است.

درس اوّل تا پایان درس چهارم برای تدریس در نوبت اوّل است.

درس اوّل، سه بخش دارد. در این درس جملات حکیمانه ساده و در عین حال پر ارزشی آمده است. همچنین عبارتهایی دربارهٔ «اسم اشاره به مفرد، مثنی و جمع» آمده که در آن مثنی و انواع جمع (سالم و مکسر) نیز تدریس شده است. این درس برای تدریس در سه جلسه است.

درس دوم، سه بخش دارد. در زمینهٔ جملات حکیمانه در این درس نیز مانند درس اوّل عمل شده است. حروف و اسماء استفهام «هَلْ، أَ، مَنْ و ما» آموزش داده می‌شود. در کنار «مَنْ»، «مَنْ هُوَ»، «مَنْ هِيَ» و «لِمَنْ» و در کنار «ما»، «ما هُوَ»، «ما هِيَ» و «ماذا» نیز قرار می‌گیرد. این درس برای تدریس در سه جلسه است.

درس سوم، دو بخش دارد. آغاز هر بخش مزین به سخنان حکیمانه است. در این درس دو کلمهٔ پرسشی «آیَنَ» و «گَم» تدریس شده است. در کنار «گَم» عددهای اصلی یک تا دوازده آموزش داده می‌شود. اما تطابق عدد و معدود آموزش داده نمی‌شود و عددها در حالت عمومی (مذکر) تدریس می‌شود. این درس برای تدریس در دو جلسه است.

درس چهارم، از آنجا که دانش‌آموز در درس‌های اوّل تا سوم با کلمات بسیاری آشنا شده است؛ اکنون وقت آن است که متن مکالمه قدری طولانی‌تر شود. متن این درس گفت‌وگویی میان دو دانش‌آموز در یکی از شهرهای زیارتی کشور عراق است که شامل سلام و احوال‌پرسی و معرفی است. متن درس دوره‌ای بر آموخته‌های پیشین می‌باشد.

هریک از درس‌های چهارم تا دوازدهم برای تدریس در یک جلسه (جمعاً هشت جلسه) است.

درس پنجم، درس با مکالمه‌ای در سوْقُ النَجْفِ الْكَبِيْرِ آغاز می‌شود. فعل ماضی اوّل و دوم شخص مفرد در متن درس و در تمرینات درس آموزش داده می‌شود. هدف این نیست که صرفاً دانش‌آموز بتواند فعل ماضی بسازد؛ بلکه هدف این است که بتواند درست بخواند و درست ترجمه کند.

درس ششم، متن درس، گفت‌وگویی کوتاه میان مادر و پسر همراه جملات حکیمانه است. ساختار درس نیز فعل ماضی سوم شخص مفرد است. همانند درس پنجم در این درس و دروس بعد، ساخت فعل ماضی، صرف کردن، تبدیل فعلی از مفرد به جمع یا حالات دیگر تبدیل کردن از اهداف آموزشی نیست.

درس هفتم، شروع درس با یک مکالمه است. آنچه را دانش‌آموز دربارهٔ فعل ماضی اوّل، دوم و سوم شخص مفرد خوانده است؛ یکجا در این درس دوره می‌کند. همچنین واژه‌های دروس قبل تکرار می‌شوند و ماضی منفی هم در این درس آموزش داده می‌شود.

درس هشتم، شروع درس با مکالمه است. متن درس گفت‌وگویی تلفنی میان مادر بزرگ و نوه اش است. فعل ماضی اول شخص جمع به‌عنوان ساختاری جدید در متن درس و در تمرینات گنجانده شده است.

درس نهم، متن درس دربارهٔ یک خانوادهٔ روستایی موقّی است. کلمات دروس قبل در این درس تکرار می‌شوند. این تکرار در همهٔ دروس کتاب صورت می‌گیرد. فعل ماضی دوم شخص جمع ساختار درس نهم است.

درس دهم، اکنون که کتاب به پایان خود نزدیک می‌شود و دانش‌آموز به اندازهٔ کافی با کلمه و ساختار زبان عربی آشنا شده است، وقت آن است که با خواندن یک داستان، در این درس و داستان دیگری در درس یازدهم آموخته‌هایش را بیازماید. پیام اخلاقی داستان، درس زندگی برای دانش‌آموز است. در این درس فعل ماضی سوم شخص جمع، آموزش داده می‌شود و طیٔ شش درس (از درس پنجم تا پایان دهم) کل ساختار ضمیر و فعل ماضی، آموزش داده شده است. همان‌گونه که یادآوری شد، هدف این کتاب این نیست که دانش‌آموز فعل ماضی بسازد؛ بلکه هدف این است که فعل ماضی یا هر کلمهٔ دیگری را درون جمله و با کمک قرائن ترجمه کند. مثلاً دانستن ترجمهٔ «شربوا» بیرون از جمله سخت است؛ اما ترجمهٔ آن در جملهٔ «هُؤلَاءِ الْأَوْلَادُ شَرَبُوا مَاءً بَارِدًا.» به کمک اجزای دیگر جمله بسیار آسان و لذت‌بخش است و هدف ما در آموزش و ارزشیابی این است که دانش‌آموز از کتاب عربی لذت ببرد.

درس یازدهم، داستان «اخلاص در کار» زینت بخش این درس شده است. اکنون دانش‌آموز می‌تواند داستان‌ها و متون کوتاه و ساده بخواند. در این درس، هیچ ساختار جدیدی آموزش داده نمی‌شود؛ تنها چند کلمهٔ جدید می‌آموزد و البته به سبک همیشگی کتاب، تکرار واژه‌های دروس قبل، از اهداف کتاب است. کلمات دوازده درس کتاب عربی هفتم در ده درس کتاب عربی هشتم به‌منظور تثبیت آموخته‌ها بازآوری شده است. این تکرار در کتاب‌های بعدی نیز صورت می‌گیرد. بدیهی است پاره‌ای از کلمات که مهم‌ترند، بیشتر تکرار می‌گردند.

درس دوازدهم، در این درس مانند درس یازدهم هیچ ساختار جدیدی آموزش داده نمی‌شود. درس دوازدهم، آموزش نام روزهای هفته، فصل‌ها و رنگ‌ها است. اما دربارهٔ ضمایر موجود در کتاب هدف آموزشی این است که دانش‌آموز معنای آنها را بداند. کافی است بداند «هُوَ» در جملهٔ «هُوَ خَرَجَ مِنَ الْفُنْدُقِ» به معنای «او» است و فرق آن با «هِيَ» آن است که «هُوَ» برای مذکر و «هِيَ» برای مؤنث است. به عبارت دیگر همان‌گونه که یاد می‌گیرد «مَدِينَةٌ» به معنای «شهر» مؤنث است و جمع آن «مُدُنٌ» است و به کلمهٔ «مَدِينَةٌ» نگاه قاعده‌ای ندارد؛ دربارهٔ «هُوَ» نیز برخورد قاعده‌ای نمی‌شود و دانستن معنای آن کفایت می‌کند. دربارهٔ ضمیر «هُ» نیز کافی است معنای آن را در جمله بداند. مثلاً بتواند در جملهٔ «رُبُّ كَلَامٍ جَوَابُهُ السُّكُوتُ.» که ضمیر «هُ» دارد این جمله را ترجمه کند.

پایان کتاب نیز «الْمُعْجَم» : واژه‌نامه است.

مهم‌ترین توصیه‌ها درباره شیوه تدریس و ارزشیابی این کتاب:

۱- در آغاز باید دانش‌آموز بداند چرا عربی می‌آموزد. به همین منظور پشت جلد اختصاص به این کار دارد و لازم است که دانش‌آموز را در همان هفته اول مهر به پشت جلد ارجاع داد و از او خواست تا اگر موارد دیگری به ذهنش می‌رسد عنوان کند.

۲- آنچه باید سرلوحه کار معلم قرار گیرد این است که دانش‌آموز در آغاز راه یادگیری زبان عربی است. لازم است به مطالبی که در کتاب آمده است بسنده کند و مطلب اضافه ای به او آموزش ندهد؛ زیرا آنچه را او باید بیاموزد به تدریج و طی سال‌های آینده فرا خواهد گرفت.

۳- سیاست تألیف در تمامی قسمت‌های کتاب مبنی بر تسهیل و جذابیت است. به همین منظور بزرگ‌ترین مسئولیت معلم آن است که با لطایف الحیل، مطالب کتاب را به ساده‌ترین روش به فراگیر تدریس کند. هنر معلم، علاقه‌مند کردن دانش‌آموز نسبت به درس عربی است. لذا باید در امتحانات از طراحى سؤالات معماگونه خودداری کرد. مؤلفان نیز به نوبه خود تلاش نموده‌اند تا زمینه دشوارسازی آموزش را از بین ببرند. به منظور تسهیل آموزش، واژگان جدید هر درس به همراه ترجمه در آغاز درس آمده و علاوه بر آن تمام واژگان تحت عنوان «المعجم» در پایان کتاب قرار گرفته است.

۴- تألیف کتاب درسی عربی براساس «راهنمای برنامه درسی» و با توجه به اسناد بالادستی مانند «قانون اساسی» و «برنامه درسی ملی» نوشته شده است. «راهنمای برنامه درسی» نقشه راه برای تألیف همه کتاب‌های درسی سه ساله اول و سه ساله دوم متوسطه می‌باشد که در «شورای برنامه ریزی درسی» تهیه و تنظیم شده است. این شورا از استادان، کارشناسان و معلمان مجرب تشکیل شده است. نگاشت «راهنمای برنامه درسی عربی» به مدت پنج سال به طول انجامید و در نگارش، اعتباربخشی و اصلاح آن این گروه‌ها سهیم بودند:

اعضای گروه درسی عربی دفتر تألیف، مؤلفان کتاب‌های درسی، دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی، پایگاه کیفیت بخشی فرایند آموزش عربی، اعضای گروه‌های آموزشی، دبیران مجرب، استادان دانشگاه، متخصصان تعلیم و تربیت اسلامی، روان‌شناسی، برنامه‌ریزی درسی و سنجش و ارزشیابی، نمایندگان حوزه علمی، کارشناسان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. همچنین در این راه مصاحبه‌های بسیاری با صاحب‌نظران، استادان، دبیران، مدیران و دانش‌آموزان صورت گرفته است.

۵- سال‌ها آموزش عربی در ایران قاعده محور بوده و برخی از دبیران به این شیوه خوی گرفته‌اند. این

گروه شایسته است بدانند در کتاب حاضر، ذکر قواعد فقط برای فهم بهتر عبارت و متن است و در بارم‌بندی امتحانات نوبت اول و دوم نمره کمی به آن تعلق گرفته است.

۶- در تألیف کتاب به تجربیات موفق کتاب‌های عربی پیشین توجه شد و مباحث غیر ضروری و کم‌اهمیت کنار نهاده شد.

۷- **کار عملی در این کتاب تهیّه انواع کاردستی نیست**؛ بلکه کارهایی مانند مکالمه، نمایش، سرود، ترجمه تصویری و داستان‌نویسی می‌باشد. یعنی باید دانش‌آموز آموخته‌هایش را در قالب سخن گفتن یا نوشتن به منصه ظهور برساند.

۸- کلمات به کار رفته در این کتاب، پرکاربردترین واژگان زبان عربی است که در قرآن و حدیث و نیز در زبان و ادبیات فارسی بسیار به کار رفته‌اند.

۹- هر یک از درس‌های این کتاب مکمل درس پیشین است و کتاب‌های سال آینده نیز هر یک مکمل کتاب پیش از خود هستند. کتاب‌های عربی یک مجموعه هدفمند و حساب شده‌اند.

۱۰- در بخش «بدانیم» سعی شده است با شاهد مثال، اصول زبان به دانش‌آموز آموخته شود. در این بخش **نیازی به حفظ تعاریف و اصطلاحات نیست**. ذکر تعاریف و اصطلاحات فقط به منظور فهم بهتر عبارات و متون است و میوه آن فهم زبان است.

۱۱- تصاویر کتاب؛ دو منظوره انتخاب شده است؛ یعنی علاوه بر هدف اصلی که کمک به آموزش زبان عربی است؛ ابعاد تربیتی و فرهنگی نیز دارند. در این راستا به عدالت در توزیع جنسیتی و مسائلی از این‌گونه توجه شده است. بسیاری از تصاویر که مربوط به بزرگان و افتخارآفرینان کشور است به صورت هدفمند انتخاب شده‌اند و در آن به مسائلی مانند ارزش جایگاه علم و علما، دفاع مقدس، حفظ محیط‌زیست، احترام به قوانین راهنمایی و رانندگی و توجه شده است.

۱۲- عبارات و متون کتاب همانند تصاویر با دو رویکرد آموزش زبان و تحقق اهداف تربیتی و فرهنگی آورده شده‌اند به گونه‌ای که تمامی سخنان حکمت‌آمیز به کار رفته در کتاب در تربیت دانش‌آموز مؤثرند. دبیر محترم باید توجه داشته باشد که از هدف اصلی که آموزش زبان عربی است دور نیفتد و توضیح درباره سخنان حکمت‌آمیز موجب نگردد که به مصداق «الکلامُ یَجْرُ الْکَلامُ» از هدف اصلی فاصله بگیرد.

۱۳- تدریس این کتاب نیازمند طی دوره‌های آموزش روش تدریس در کلاس‌های آموزش ضمن خدمت فرهنگیان است.

۱۴- از ارائه «جزوه قواعد» به دانش‌آموز خودداری گردد. هرچه در زمینه قواعد لازم بوده در همین کتاب تحت عنوان «بدانیم» آمده است.

۱۵- مطلقاً از طرح سؤالاتی در زمینه «ترجمه فارسی به عربی» خودداری شود. زیرا از اهداف عربی سال اول متوسطه نیست. دانش‌آموز باید بتواند جمله عربی را بخواند و ترجمه کند و البته قدرت تشخیص نیز داشته باشد. در سال اول از او «ساختن جمله عربی» خواسته نمی‌شود. (در بخش مکالمه یعنی پاسخگویی به کلمات پرسشی این استثنا وجود دارد. زیرا در مکالمه باید بتواند پاسخ کوتاه دهد که انتظار در حد یک یا نهایتاً دو کلمه است و در این بخش نظر به لزوم سرعت عمل در پاسخگویی، رعایت دقیق ظرافت‌های دستوری فعلاً مد نظر نیست).

۱۶- هیچ واژه‌ای بیرون از جمله مورد سؤال واقع نشود. ترجمه کلمات، در داخل جمله خواسته شود. مثلاً: ترجمه کلمات مشخص شده را بنویسید.
فَصَلُّ الشَّيْءَ بَارِدٌ. لَوْ أَنَّ السَّمَاءَ أَرْزُقُ. الْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ. لَبَسْتُ قَمِيصًا أبيض.

۱۷- از هیچ ضرب‌المثل، حدیث یا آیه مشابهی جز آنچه در کتاب درسی آمده است در آزمون‌ها برای ترجمه استفاده نشود. انتخاب سخنان حکمت‌آمیز در محدوده دانسته‌های دانش‌آموز کاری بس دشوار بود که گروه مؤلفان در انتخاب آن وقت زیادی را صرف کردند.

۱۸- در پاسخگویی به جملات استفهامی در درس دوم و سوم باید به پاسخ‌های یک کلمه‌ای دانش‌آموز بسنده شود. پاسخ کامل، مد نظر نیست. برای نمونه، در پاسخ به چنین سؤالی «هل أنت من إيران؟» جواب «نعم» کافی است و در این حالت، نمره کامل می‌گیرد. این مورد تنها جایی است که «ساختن» از دانش‌آموز خواسته شده است و در غیر مبحث اسماء و حروف استفهام ساختن جمله عربی مورد نظر نیست.

گفتنی است از آنجاکه در رویکرد این کتاب، پرورش مهارت‌های زبانی آمده و سخن گفتن نیز یکی از این موارد است؛ لذا بخش «اسماء و حروف استفهام» استثنا شده است. در برخی مدارس خاص می‌توان از دانش‌آموزان خواست که پاسخ کامل دهند و علاوه بر آن مکالمات به کار رفته در کتاب را حفظ کنند.

۱۹- در آموزش «عددهای یک تا دوازده» کافی است که دانش‌آموز عددها را فقط به صورت «واحد، اثنان، ثلاثة، أربعة، خمسة...، أحد عشر و اثناعشر» بیاموزد. بنابراین، چگونگی نوشتن معدود، مطلقاً از اهداف آموزشی این پایه نیست و نباید هیچ اشاره‌ای به آن شود؛ زیرا این موضوع از دشوارترین مباحث زبان عربی است. دانش‌آموز این دوازده عدد را به عنوان دوازده کلمه جدید یاد می‌گیرد. شکل مؤنث عددها، مانند «خمس بنات» از اهداف نیست.

۲۰- در آموزش رنگ‌ها شش رنگ «أسود، أبيض، أحمر، أصفر، أزرق و أخضر» بر وزن «أفعل» مدّ نظر است و آموزش وزن «فَعلاء» هدف آموزشی نیست.

۲۱- هدف در آزمون شفاهی، درست خواندن است. بدیهی است برگزاری آزمون شفاهی در یک روز، امکان‌پذیر نیست. بنابراین، هرچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی او، نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد. دانش‌آموز در آغاز در مهارت خواندن و شنیدن نیاز به تمرین دارد و به تدریج تقویت می‌گردد. بنابراین، ملاک نمره دهی، آخرین وضعیت دانش‌آموز است؛ زیرا این مهارت به مرور تقویت می‌گردد. مهارت زبانی روخوانی، از اهداف مهم آموزش عربی است.

۲۲- در آزمون شفاهی می‌توان ترجمه امثال، جگم و احادیث را پرسید و اگر دانش‌آموز در پاسخ، مفهوم جمله را خوب بیان کرد؛ کفایت می‌کند و الزامی نیست که ترجمه دقیق باشد و رساندن مفهوم کلی کافی است. حفظ امثال و احادیث نیز هرچند کاری پسندیده و ارزشمند است؛ اما از آنجا که امکان دارد با شیوه‌های نادرست در دانش‌آموز ایجاد زدگی کند، باید با ملاحظه بسیار صورت گیرد. باید شیوه‌ای به کار برد که دانش‌آموز به حفظ حدیث علاقه‌مند شود. آموزش شاهد مثال از احادیث و آیات، هدف والای درس عربی است که این هدف در سایه تغییر نگرش و با جلب محبت محقق می‌شود. با تکرار جگم و امثال به تدریج این عبارات ملکه ذهن دانش‌آموز می‌گردد.

۲۳- در بسیاری از جاهای کتاب جای کافی برای نوشتن ترجمه و حل تمرین نهاده شده تا نیازی به دفتر تمرین نباشد. هر چند استفاده از کتاب کار در آموزش عربی مناسب است؛ اما تجربه نشان داده است که اغلب کتاب‌های کار نه تنها موجب تسهیل آموزش نمی‌شوند؛ بلکه مسیر آموزش را منحرف می‌کنند. لذا دفتر تألیف استفاده از کتاب کار را توصیه نمی‌کند.

۲۴- یک دبیر با تجربه می‌داند در هر کتابی از جمله این کتاب می‌تواند به گونه‌ای سؤال امتحان طرح کند که درصد بالایی از دانش‌آموزان نمره زیر ده بگیرند و حالت عکس نیز امکان دارد. بهترین شیوه میانه‌روی است.

۲۵- ما ایمان داریم که کار اصلی را معلم انجام می‌دهد و کتاب، تنها یک وسیله است. از همکاران ارجمند درخواست داریم تا با سیاست دفتر تألیف کتاب‌های درسی همگام و همراه شوند؛ زیرا به تدریج همه کتاب‌های سال‌های آینده نیز ادامه و مکمل این کتاب خواهند بود.

در پایان، برای همه همکاران آرزوی موفقیت داریم. چنانچه تمایل دارید از نظریات شما آگاه شویم، می‌توانید از طریق وبگاه گروه عربی پیغام بگذارید. وبگاه گروه عربی دفتر تألیف کتاب‌های درسی وسیله ارتباطی خوبی میان کارشناسان دفتر تألیف، دبیرخانه کشوری راهبری درس عربی، پایگاه کیفیت بخشی فرایند یاددهی - یادگیری درس عربی، گروه‌های آموزشی، دبیران، استادان و همه علاقه‌مندان به زبان عربی است. اخبار مربوط به گروه درسی عربی در آن درج می‌شود. در این وبگاه، وبلاگ‌ها و وبگاه‌های ارزشمند زبان عربی لینک شده‌اند. شما می‌توانید از این وبگاه‌های مفید و ارزشمند استفاده کنید و اگر وبگاه یا وبلاگ مفید و فعالی دارید می‌توانید جهت استفاده دیگران به آدرس وبگاه گروه عربی ارسال نمایید.

نشانی وبگاه گروه عربی عبارت است از:

www.arabic-dept.talif.sch.ir

همچنین برای ارتباط با مسؤول تیم تألیف می‌توانید علاوه بر رایانامه دفتر تألیف، مندرج در همه

ashkboos12@gmail.com

کتاب‌های درسی با این رایانامه مکاتبه فرمایید:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ؛

أَهْلًا وَ سَهْلًا فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ؛

كَيْفَ حَالِكُمْ؟

بِخَيْرٍ إِنْ شَاءَ اللَّهُ؟

